

INFORME DE RESULTADOS

Enquisas de avaliación do
ITINERARIO FORMATIVO virtual
de xénero (3.ª edición)

ÍNDICE

- 1. Introducción*
- 2. Datos de participación no itinerario formativo virtual en xénero*
  - a. Sexo das persoas participantes*
  - c. Vinculación coa universidade*
- 3. Valoración de diversos aspectos do Itinerario.*
  - a. Duración das actividades formativas*
  - b. Avaliación da utilidade da actividade*
  - c. Grao en que cumpriu as expectativas*
- 4. Valoración da estrutura do curso MOOC e da plataforma OpenEdX*
  - a. Valoración da estrutura do MOOC*
  - b. Valoración da Plataforma OpenEdX.*
- 5. Cualificación xeral do itinerario*
- 6. Conclusións finais e respostas abertas*

1. Introducción

“Creo que é unha formación MOI interesante e MOI necesaria e é unha tremenda oportunidade para aprender. Espero que a Universidade continúe creando e compartindo estes cursos, tocando máis temáticas e materiais. Moitas grazas!!”

Comentario dunha alumna do Itinerario

O ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero é un recurso formativo elaborado pola Unidade de Igualdade e a Área de Formación e Innovación Educativa do Vicerreitorado de Ordenación Académica e Profesorado, as cales deseñaron un itinerario formativo conformado na terceira edición do mesmo por nove cursos formativos elaborados por varias das expertas en xénero da Universidade de Vigo, xunto con outras académicas externas á propia universidade. Esta iniciativa puido materializarse grazas ao apoio da Secretaría Xeral de Igualdade da Xunta de Galicia, quen canalizou os fondos do Pacto de Estado Contra a Violencia de Xénero para poder elaborar este itinerario.

En definitiva, o ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero naceu como unha aposta polo fomento da formación e da docencia con perspectiva de xénero no ensino superior de todo o persoal que conforma a comunidades universitaria (PAS, PDI e alumnado), a fin de acadar maiores cotas de excelencia académica na nosa universidade. Con iso, cumpríronse os puntos 1.1.3, 1.1.4, 1.1.9 e 1.1.15 que sinala o Pacto de Estado Contra a Violencia de Xénero, unha das ferramentas fundamentais para erradicar a violencia contra as mulleres na nosa sociedade. Por outra parte, tamén se respondeu á demanda masiva de formación en xénero dentro da nosa comunidade académica, tanto por parte do alumnado coma do profesorado e do persoal de administración e de servizos. Este feito amosa o interese das persoas que conforman a Universidade de Vigo da aposta pola excelencia e a loita por un mundo máis xusto e igualitario.

Na primeira edición deste itinerario, que se desenvolveu entre abril e xuño do ano 2020, ofertáronse seis cursos. Nesta terceira edición ofertáronse nove cursos e desenvolveuse desde

o 14 de setembro de 2020 ata o 15 de novembro de 2020. Os resultados amosados neste informe son de carácter orientativo, xa que as enquisas desenvolvidas tanto na primeira coma na terceira edición foron voluntarias e se podían contestar en calquera momento da formación.

A fin última destas enquisas de satisfacción entre as persoas inscritas neste é coñecer a opinión e a avaliación do ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero en xeral, dos seus contidos, da plataforma que o aloxa e tamén da valoración de cada un dos nove cursos ofertados nesta terceira edición.

Outro obxectivo fundamental da avaliación que deseguido se presenta é detectar as necesidades formativas no eido da igualdade entre mulleres e homes dentro da nosa comunidade universitaria. Para iso, inseriuse unha pregunta onde se pedían suxestións sobre novas temáticas e cursos para desenvolver ou sobre novos recursos didácticos que se puidesen demandar. Neste senso, as valoracións das persoas que realizaron tanto a primeira coma a segunda e a terceira edición do itinerario vai servir como «folla de ruta» para deseñar o futuro dos contidos e a estrutura do itinerario no futuro próximo, priorizando sempre a demanda e os intereses amosados pola comunidade universitaria e científica da nosa universidade.

A finalidade última deste itinerario é contribuír á construción dunha nova epistemoloxía social que sirva para realizar sólidas críticas ao modelo patriarcal e así pasar a un novo pacto social que altere as estruturas de poder desiguais, a fin de alcanzar unha sociedade cimentada nos alicerces da equidade, da xustiza e dos dereitos humanos.

1. Datos de participación no ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero.

Cómpre sinalar que aínda que nesta terceira edición o número de inscricións foi menor respecto á primeira edición: é o caso dos cursos “Introdución á perspectiva de xénero” (101 inscricións), “Economía de xénero” (100 inscricións), “Normativa básica de xénero” (100 inscricións), “A sostibilidade da vida no centro” (100 inscricións); “Educación afectivo sexual” (97 inscricións), “O acoso sexual e en función do sexo” (100 inscricións), “A perspectiva de xénero na educación” (100 inscricións) e “O sexo e o xénero no século XXI” (106 inscricións) o que amosa un interese moi similar por cursar todos e cada un dos cursos ofertados.

En total, o número de persoas inscritas que remataron todos os cursos desta terceira edición con éxito alcanza as 799 inscricións con eficiencia terminal. Como adoita ser habitual na formación masiva, o número de matrículas non se materializa en persoas que superen as formacións, polo que resulta máis significativo o dato total de inscricións que remataron os cursos de forma exitosa. A continuación, comprobaremos que o comportamento dos cursos desenvolvidos segue esa tendencia.

a. Persoas matriculadas nas formacións que acadaron o certificado de finalización do curso.

	Núm.	%
1. Introdución á perspectiva de xénero (4.ª edición)	101	11,1 %
2. Educación afectivo-sexual (4.ª edición)	97	10,7 %
3. Economía de xénero (4.ª edición)	100	11 %
4. A sostibilidade da vida no centro (4.ª edición)	100	11 %
5. O acoso e o acoso en función do sexo. Unha xustiza invisible (4.ª edición)	100	11 %
6. A perspectiva de xénero na educación (4.ª edición)	100	11 %
7. Normativa básica de xénero (4.ª edición)	100	11 %

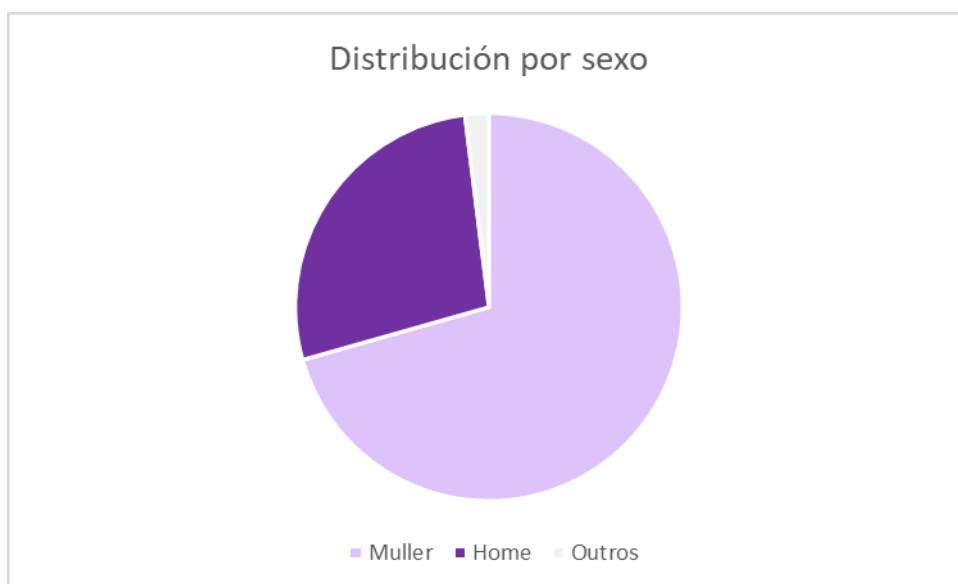
8. O xénero e o sexo no século XXI (3 ^o edición)	101	11,1%
9. La comunicación y el género (3 ^a edición)	106	11,7 %
Total	905	100 %

Nesta táboa pódese observar o grao de interese polas temáticas ofertadas en cada un dos cursos desta terceira edición que amosa o interese equilibrado e similar por cada un dos cursos ofertados.

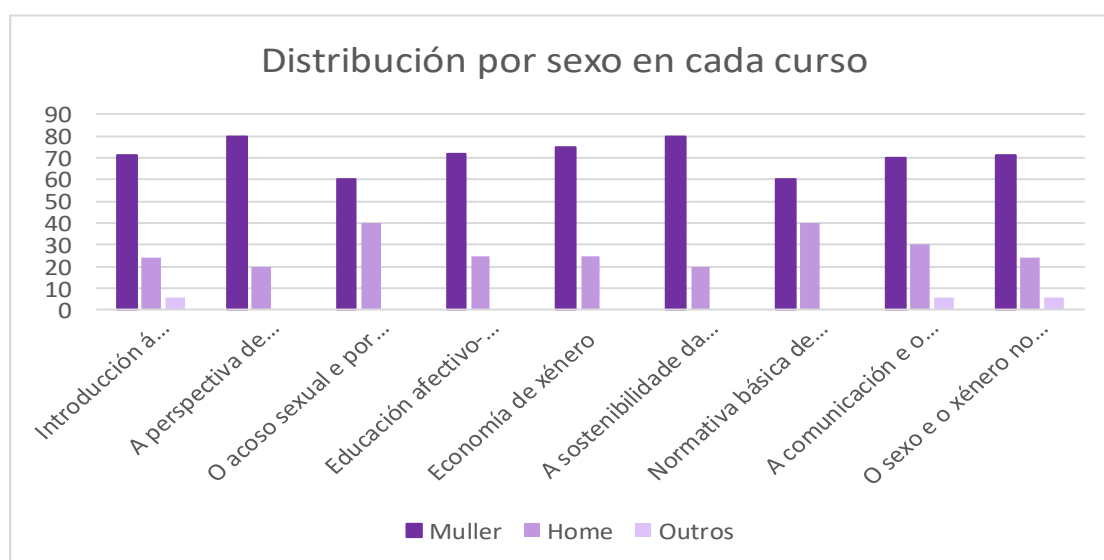
A continuación, preséntase a análise dos perfís sociolóxicos e das opinións das persoas que cursaron este itinerario, a fin de coñecer as características e as apreciacións do alumnado respecto á formación ofertada nesta terceira edición do ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero .

b. Sexo das persoas inscritas

	Núm.	%
1. Muller	639	70,6 %
2. Home	248	27,4 %
3. Outro	18	2 %
Total	905	100 %

En xeral, na formación en xénero a maior presenza de alumnado feminino fronte ao masculino é unha constante. Tanto na primeira coma na terceira edición do itinerario obsérvase tamén esta realidade que a distribución por sexo das persoas inscritas amosa. Estas asimetrías por sexo son similares as anteriores edicións. Nese senso, este dato pode resultar preocupante para a igualdade polo escaso número de homes da nosa comunidade académica que optaron por formarse neste ámbito da igualdade.

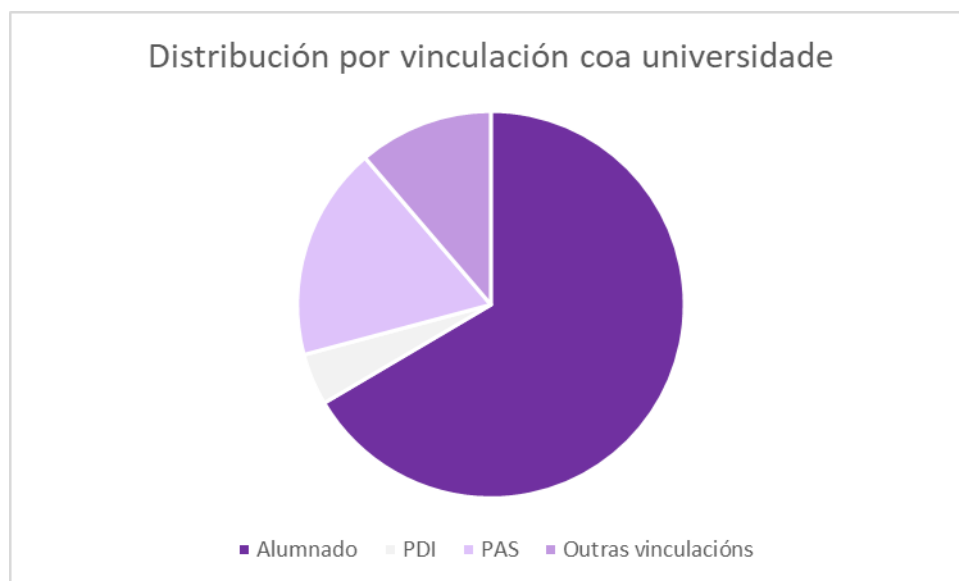

c. Vinculación coa universidade

	Núm.	%
1. Alumnado	602	66,5 %
2. PDI	39	4,3 %
3. PAS	162	17,9 %
4. Outra vinculación	102	11,3 %
Total	905	100 %

As inscricións recibidas nesta terceira edición do ITINERARIO FORMATIVO virtual en xénero mudan a tendencia observada nas anteriores edicións, no sentido de que se ben antes a maioría das inscricións absolutas aos cursos correspondían a o colectivo do alumnado da nosa universidade, nesta terceira edición é o alumnado o grupo máis numeroso (a nosa universidade conta no curso 2020-2021 con 10.045 alumnas e 9.664 alumnos) seguido polo PAS (499 mulleres e 323 homes PAS), un dato moi similar a este o posúen as inscricións de o grupo de “outras vinculacións” case todos son persoal investigador con vinculación contractual a algún proxecto ou programa (a nosa universidade conta neste curso con 101 mulleres investigadoras e 67 homes investigadoras con cargo a proxectos). Curiosamente, nesta terceira edición o grupo menos representado é o do PDI é o menos numeroso, pese a estar conformado na súa totalidade por 613 mulleres PDI e 846 homes PDI neste curso 2020-2021.

Ao igual que en anteriores edicións do Itinerario, o alumnado é o colectivo que amosa máis interese por esta formación virtual en xénero e supón unha garantía do paulatino e imparabile proceso de incorporación da perspectiva de xénero na formación das futuras graduadas e dos futuros graduados da Universidade de Vigo e a importancia significativa para as nosas expertas e expertos da docencia con perspectiva de xénero. Os seguintes grupos máis numerosos, cuns datos moi similares, corresponde ao PAS e a categoría “outras vinculacións”, un dato moi positivo, pois resulta un indicador do proceso de incorporación da perspectiva de xénero nas actividades de investigación e transferencia de coñecementos na nosa universidade . Finalmente, o grupo máis minoritario pertence ao PDI, posiblemente, un feito que pode estar relacionado coas datas nas que se ofertou esta terceira edición do Itinerario e que coincide cun momento de máxima carga docente e investigadora.

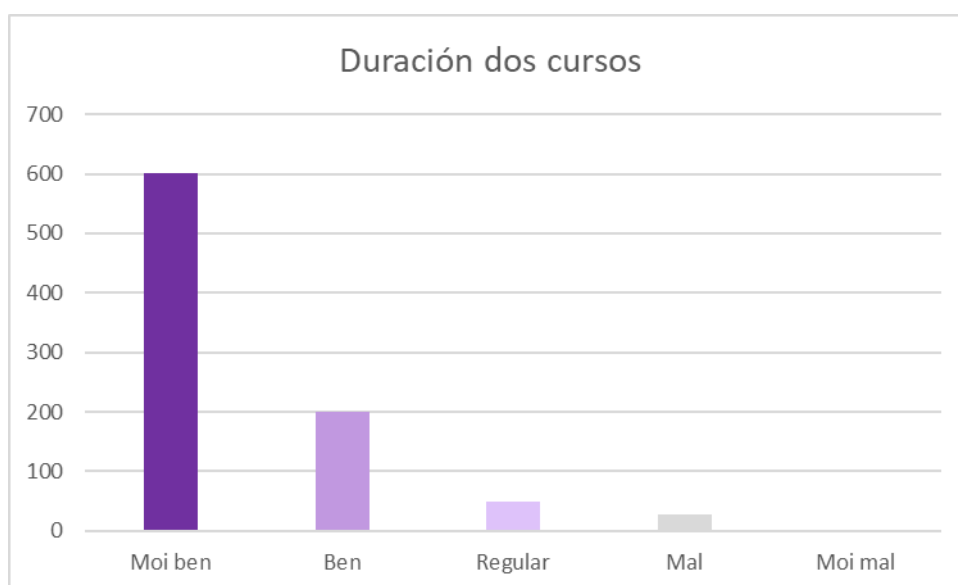
Neste gráfico apréciase o grande interese por ampliar a necesidade de formación e de xénero entre as persoas que realizaron este itinerario, o que garante que seguir ampliando a oferta de novos cursos pode ser moi ben acollida pola comunidade universitaria, moi interesada en seguir afondando na inclusión da perspectiva de xénero á hora de analizar e de reflexionar sobre a realidade social actual.

4. Valoración de diferentes aspectos do Itinerario.

a. Duración da actividade

	Núm.	%
1. Moi mal	0	0,00 %
2. Mal	28	3,0 %
3. Regular	48	5,3 %
4. Ben	200	22,0 %
5. Moi ben	602	66,5 %
6. NS/NC	27	2,9%
Total	905	100 %

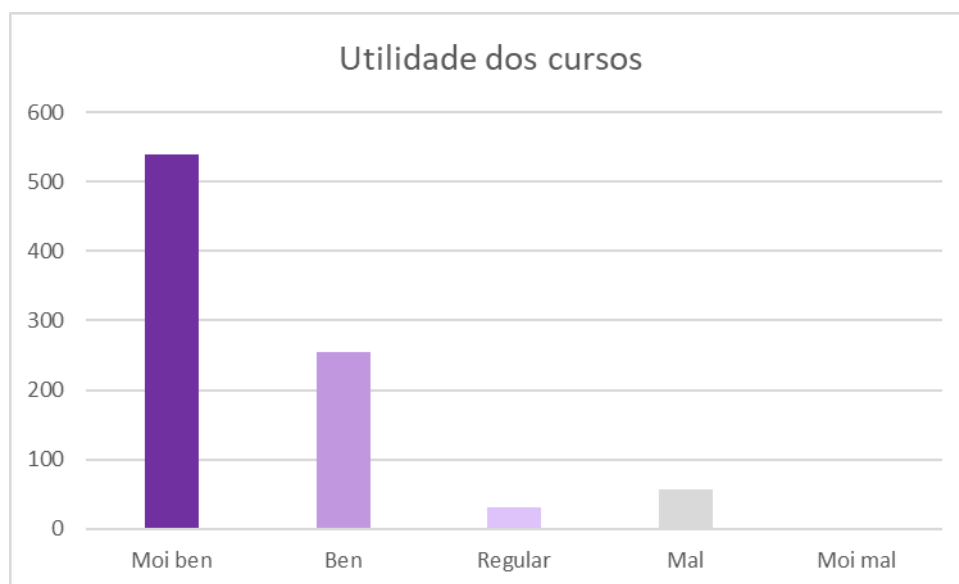
En relación coa estimación sobre a duración de cada un dos cursos do itinerario, de novo obtéñense excelentes apreciacións que indican que tanto a estrutura coma os contidos desta formación en xénero resultan moi adecuadas por parte do alumnado inscrito, pois as puntuacións “moi ben” e “ben” abranguen o 88,5% do total das valoracións sinaladas.

b. Avaliación da utilidade da actividade

	Núm.	%
1. Moi mal	0	0
2. Mal	57	6,2 %
3. Regular	31	3,4 %
4. Ben	254	28,0 %
5. Moi ben	540	59,6 %
6. NS/NC	23	2,5%
Total	905	100 %

Verbo da avaliación sobre a duración de cada un dos cursos do itinerario, de novo obtéñense excelentes apreciacións que indican que tanto a estrutura coma os contidos desta formación en xénero resultan moi adecuadas por parte do alumnado inscrito.

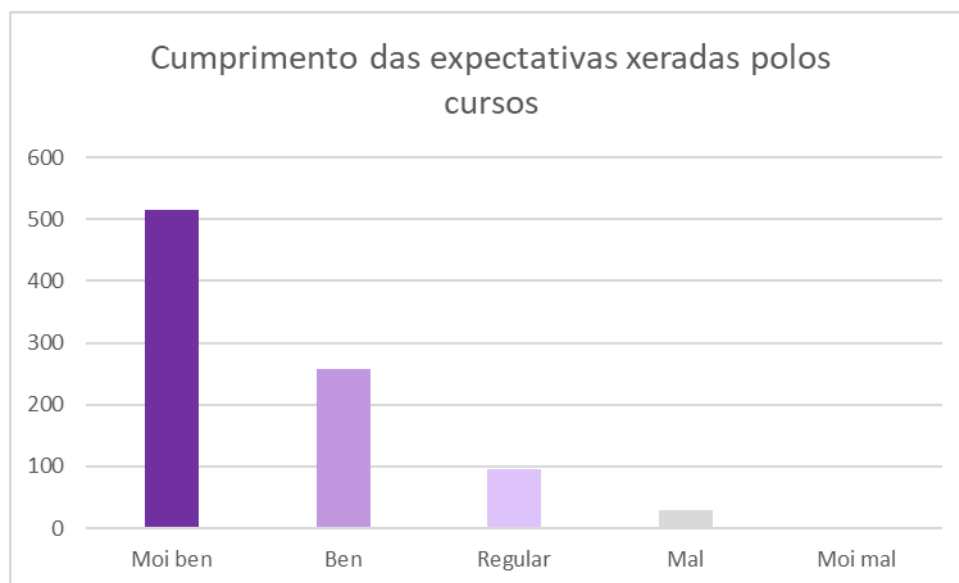

c. Grao en que cumpriu as expectativas

Unha das formas de comprobar se os cursos que conforman o ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero responde aos intereses e demandas da comunidade universitaria é comprobar se os mesmos responderon as súas expectativas iniciais. Neste caso, pódese observar que as cualificacións de «moi ben» ou «ben» son formuladas polo 85,5 % das persoas que o valoraron, o que amosa que o deseño, contidos e docentes dos mesmos alcanza con creces os desexos formativos das persoas inscritas nos mesmos .

	Núm.	%
1. Moi mal	0	0%
2. Mal	30	3,3 %
3. Regular	96	10,6 %
4. Ben	258	28,5%
5. Moi ben	516	57 %
6. NS/NC	5	0,5%
Total	905	100 %

Neste gráfico é destacable a ampla avaliación positiva da utilidade desta formación polas persoas que están inscritas nesta terceira edición do itinerario, con resultados moi similares á valoración obtida na primeira edición.

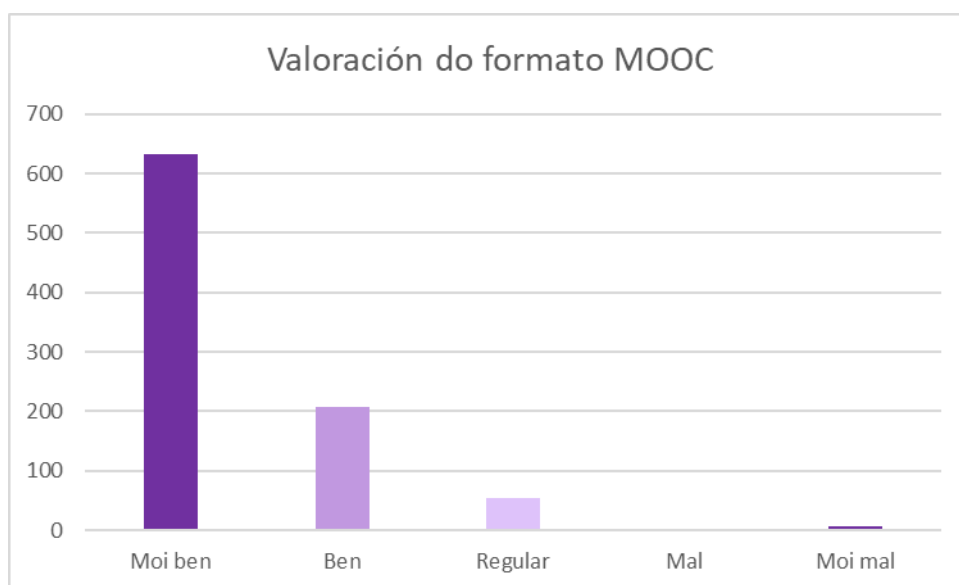

4. Valoración da estrutura de MOOC e da plataforma OpenEdX

a. Valoración da estrutura de MOOC.

	Núm.	%
1. Moi mal	6	0,6%
2. Mal	0	0,0 %
3. Regular	55	6,07 %
4. Ben	207	22,8%
5. Moi ben	633	69,9 %
6. NS/NC	4	0,4%
Total	905	100 %

Un dos grandes activos do Itinerario é a estrutura elixida á hora de organizar ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero os contidos formativos e o proceso de aprendizaxe neste modelo de aprendizaxe virtual. Como se pode observar na valoración da estrutura do curso, as persoas inscritas valoran moi positivamente o modelo de formación adoptado, tanto na primeira coma nesta terceira edición, que acada as cualificacións de «moi ben» ou «ben» polo 92,7 % das persoas que o valoraron practicamente, o total das persoas que cursaron con éxito os mesmos.

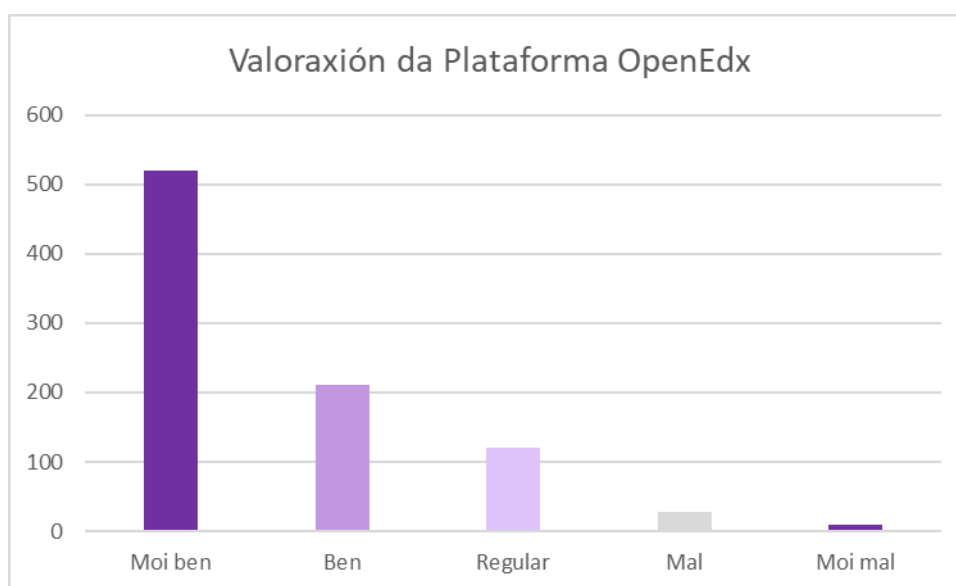

b. Valoración da plataforma OpenEdX

Nesta táboa que se expoñe a continuación, pódese observar a percepción moi positiva por parte das persoas inscritas nesta terceira edición do itinerario á elección da estrutura da plataforma OpenEdX, que obtén as valoracións máximas de «moi ben» ou «ben» polo 80,6 % do total de persoas enquisadas. A estrutura foi deseñada en consonancia coa aprendizaxe masiva e consistiu no desenvolvemento de pímulas polimedia, contidos didácticos elaborados polo profesorado e avaliacións de contidos.

Núm. %

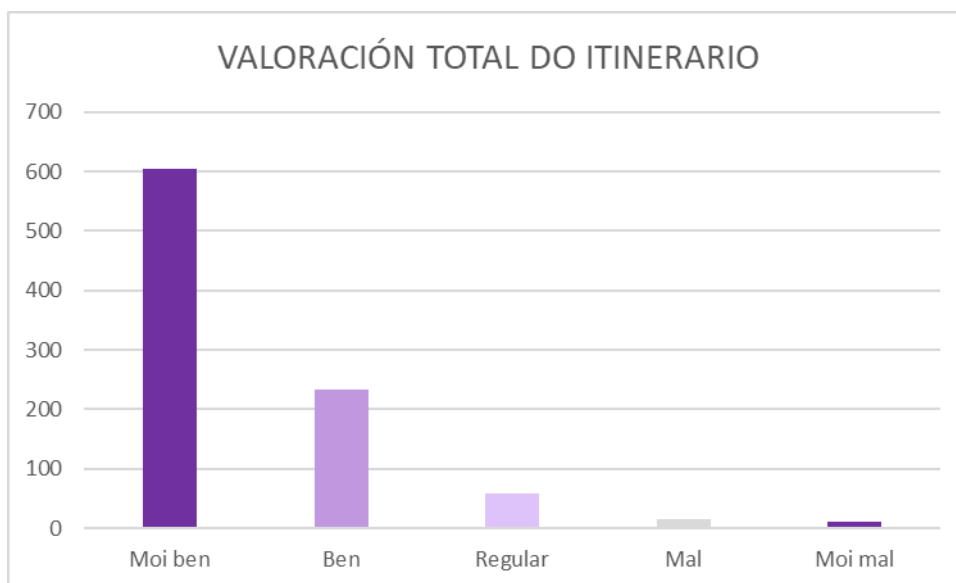
1. Moi mal	10	1,1%
2. Mal	28	3,09 %
3. Regular	121	13,3 %
4. Ben	211	23,3 %
5. Moi ben	519	57,3 %
6. NS/NC	16	1,7%
Total	905	100 %

5. Cualificación xeral do Itinerario

En definitiva, pódese concluír de xeito determinante a ampla e positiva consideración e receptividade do ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero por parte dunha ampla representación da comunidade universitaria, principalmente, entre o alumnado e o persoal investigador feminino. En efecto, o balance, tanto desde a Unidade de Igualdade coma desde

a Área de Formación e Innovación Educativa, é moi positivo; por una banda, pola cantidade de persoas inscritas, que amosa o grande interese e demanda da formación en xénero, e por outra banda, polas avaliacións das persoas que remataron os cursos, pois o 92,4 % valora o itinerario ben ou moi ben e aínda que non son todas as persoas inscritas resulta unha mostra significativa e bastante extrapolado á maioría.

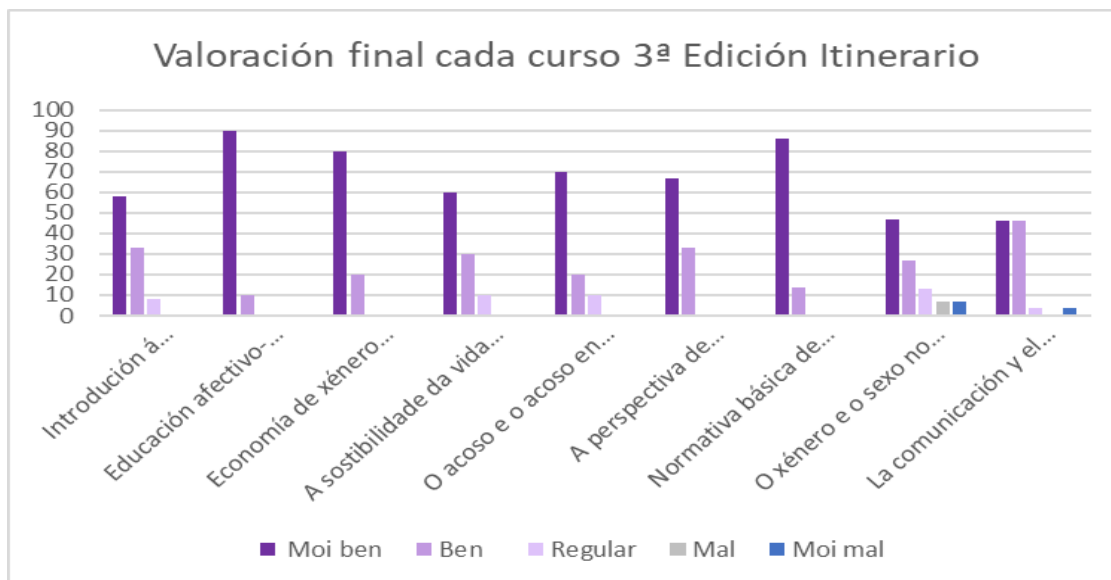

Respecto á valoración obtida por cada curso, pódese observar que os cursos que obtiveron unha puntuación lixeiramente superior ao resto son os de “Educación afectivo/sexual”, “Normativa básica de xénero” e o de “Economía de xénero”, aínda que destaca en xeral que todos os cursos no seu conxunto son tamén moi ben valorados polas persoas inscritas aos mesmos.

Promover a perspectiva de xénero de xeito transversal e incorporar os valores igualitarios na formación académica do alumnado é un dos obxectivos perseguidos neste itinerario, tanto na primeira coma nesta terceira edición. Nese senso, a resposta que tivo a comunidade universitaria a esta proposta formativa significa que a nosa institución está a camiñar de xeito máis firme, se cabe, pola senda da inclusión da perspectiva de xénero no coñecemento científico, o que está a incrementar a excelencia e o rigor da nosa universidade.

	Moi ben	Ben	Regular	Mal	Moi mal	NS/N C
1. 1.Introdución á perspectiva de xénero (3.ª edición)	58	33	8	0	0	
2. Educación afectivo-sexual (3.ª edición)	90	10	0	0	0	
3. Economía de xénero (3.ª edición)	80	20				
4. A sostibilidade da vida no centro (3.ª edición)	60	30	10	0	0	
5. O acoso e o acoso en función do sexo. Unha xustiza invisible (3.ª edición)	70	20	10	0		
6. A perspectiva de xénero na educación (3.ª edición)	67	33	0	0	0	
7. Normativa básica de xénero (3.ª edición)	86	14	0	0	0	
8. O xénero e o sexo no século XXI (2º edición)	47	27	13	7	7	
9. La comunicación y el género (2ª edición)	46	46	4	0	4	
Total	604	233	45	7	11	5
Total %	66,7%	25,7%	4,9%	0,7%	1,2%	0,5%

6. Conclusións finais e respostas abertas

En relación coas preguntas de respostas abertas deste cuestionario de valoración do itinerario, é importante subliñar as reiteradas mensaxes nas que se traslada unha valoración moi positiva respecto aos contidos e á propia estrutura do itinerario, ademais de numerosos parabéns pola aposta por ofrecer esta formación en xénero.

En xeral, resaltan a clarificación da exposición de conceptos, tanto nos vídeos coma nos textos, a alta calidade das docentes expertas e a adquisición de novos coñecementos aos que xulgan como « dinámico que permite saber o básico e fai que te intereses polo tema». Unha das propostas máis frecuentes é realizar un curso como éste, pero de maior duración, como título propio online (Experto, Especialista universitario...) etc, o que denota o interese pola formación neste ámbito.

Respecto aos contidos de cada un dos cursos, as estimacións son en xeral excelentes e destaca algunha parte dos contidos sobre outras ou a alta capacidade pedagóxica da docente. Tamén son moitos os comentarios que amosan a súa satisfacción coa propia estrutura do itinerario: que sexa un curso en liña aberto e masivo (MOOC), que permita descargar os PDF, vídeos, test de avaliación etc.

As suxestións para mellorar a estrutura e os contidos do itinerario teñen que ver, a grandes trazos, con dúas cuestións principais: por unha banda, respecto aos contidos, nalgúns casos cuestionando a falta de afondamento nalgunha temática concreta coa introdución de máis casos prácticos ou ampliando as temáticas abordadas e, noutros casos, propondo novos cursos e novas expertas para futuras edicións tales como a doutora Lidia Noriega Rodríguez, profesora c da área de Dereito Civil da FF. CC. Xurídicas e do Traballo de Vigo, para organizar algún curso sobre Igualdade na Infancia e Adolescencia, Ana Rodríguez Piorno, xuíza de instrución dos xulgados da Coruña, que sabe moito sobre a temática dos delitos no ámbito da Violencia de xénero, a catedrática de Dereito Procesal da UVIGO e maxistrada Inés Celia

Iglesias Canle, quen organizou moitas xornadas e cursos sobre Igualdade e Mediación, da construción da masculinidade invitando, por exemplo, a Iván Sambade, filósofo, etc.

Neste senso, as persoas están a demandar o trato de temáticas como afondar máis no tema de como a publicidade sexista, a comunidade LGBT+ e o feminismo, a transversalidade de xénero, o POC e feminismo, o IVE en produtos de hixiene feminina (compresas, tampóns...); a economía de mercado en relación á saúde feminina, etc. Máis concretamente, en relación a cada curso, destaca a proposta de ampliar contidos incluíndo o estudo comparativo de Protocolos de Acoso Sexual de diferentes universidades, tamén a necesidade de afondar máis no acoso laboral ou afondar no temática sexoafectiva.

Pese á abundante valoración positiva da plataforma e da estrutura dos cursos, e do itinerario en xeral, rexistráronse suxestións de carácter técnico, respecto á ampliación dos recursos didácticos, tales como fornecer o foro de debate (inactivo, na actualidade), favorecer a interacción alumnado-docente, a tradución dos cursos a diversos idiomas (galego, castelán e inglés, fundamentalmente) etc.

Suxiro crear algún título de posgrao que se poida cursar en liña sobre a temática de xénero.

Moi interesante, cercana, ao noso ritmo, ben estruturada, ben explicada, ben referenciada. Unha formación moi, moi boa!

Curso muy bien estructurado, con una exposición de los temas bien documentada

Moi bo curso!! Ben redactado, información interesante, curso adsequible, entretido e moi útil. Parabéns!! Espero que se sigan creando máis

Creo que é unha formación MOI interesante e MOI necesaria e é unha tremenda oportunidade para aprender. Espero que a Universidade continúe creando e compartindo estes cursos, tocando máis temáticas e materiais. Moitas grazas!!

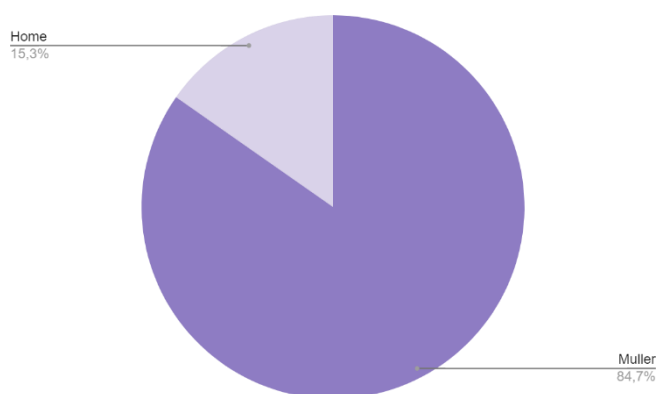
Suxiro á Profesora María Mercedes Álvarez Lires que considere plantexar un curso de posgrao en liña tipo Experto ou Especialista universitario, cos contidos que considere oportunos, e coa súa particular visión e enfoque maxistral (O que sería un curso maxistral, "de autor", de posgrao)

En xeral, as valoracións e os comentarios recibidos son moi positivos en relación coa propia oferta formativa, a calidade dos contidos, a elección das expertas docentes e a estrutura do itinerario, tal e como se reflicte no anterior gráfico, onde aparecen algúns dos comentarios extraídos do cuestionario.

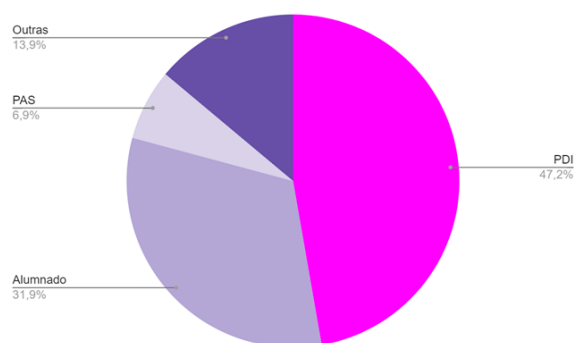
6. Valoración global dos tres cursos da edición especial do ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero do 11 febreiro.

A raíz da celebración do Día Internacional da Muller e Nena na Ciencia, este ano decidiu ofertar tres cursos específicas en relación a esta celebración co fin último de favorecer a formación en relación coa incorporación da perspectiva de xénero na investigación e transferencia, un aspecto cada vez máis demandado por parte das axencias de financiación de proxectos de investigación, tanto no ámbito europeo (Programa Horizonte Europa) como nacional.

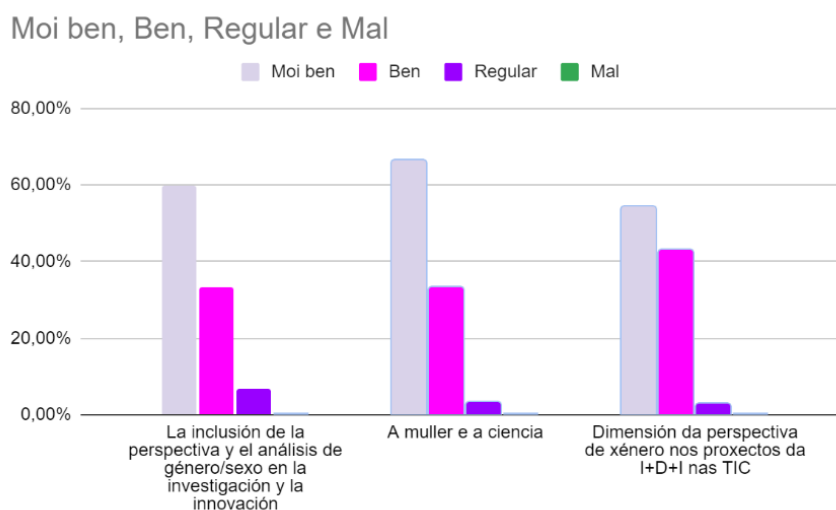
Neste senso, estes tres cursos integrados na Terceira Edición do ITINERARIO FORMATIVO Virtual en Xénero foron os que recibiron máis alumnado: O curso *La inclusión de la perspectiva y el análisis género /sexo en la investigación y en la innovación* contou 72 persoas matriculadas; o curso *A muller na ciencia* contou con 60 persoas matriculadas e o curso *Dimensión de xénero nos proxectos de I+D+I* con 35 persoas. A distribución por sexo e por vinculación coa Universidade se expoñe nos seguintes gráficos:

Respecto ao tipo de vinculación coa universidade, a distribución resulta a seguinte, o que amosa esta gráfica é o interese, tanto do PDI como do persoal investigador con vinculación a proxectos que é o perfil maioritario na categoría “outras”, por estar formación específica en torno á incorporación da perspectiva de xénero e das achegas das científicas ao coñecemento científico en xeral.

En relación a valoración xeral dos tres cursos, pódese observar que o balance en xeral é moi positivo, sendo o valor moi ben ou ben como os maioritarios.

Neste senso, nas próximas edicións reforzaremos esta liña formativa vinculada á incorporación da perspectiva de xénero á investigación, transferencia e na análise das TIC e da intelixencia artificial, en especial.

Vigo, 17 de maio de 2021